

Libos dizaynida raqamli texnologiyalar orqali badiiy obraz yaratish

Toshmuhammedova Iroda Alibek qizi

Navoiy davlat universiteti

Dizayn: (Libos va gazlamalar) –ta’lim yo’nalaishi

1 - kurs “A”guruh talabasi

Annotatsiya: Ushbu maqolada libos dizaynida raqamli texnologiyalar yordamida badiiy obraz yaratishning nazariy va amaliy jihatlari tahlil qilinadi. 3D-modellashtirish, raqamli chizmalar va grafik vositalardan foydalanish libos loyihalarini vizual va konseptual jihatdan boyitadi. Maqolada raqamli texnologiyalardan foydalanishning pedagogik va ijodiy ahamiyati, kreativ tafakkur va innovatsion yondashuvlarni rivojlantirish usullari ko‘rib chiqiladi. Shu bilan birga, talabalar va dizaynerlar uchun amaliy tavsiyalar berilib, libos loyihalash jarayonida texnologik va badiiy mazmuni uyg‘unlashtirish imkoniyatlari tahlil qilinadi.

Kalit so‘zlar: libos dizayni, raqamli texnologiyalar, 3D-modellashtirish, grafik vositalar, badiiy obraz, kreativ tafakkur, pedagogik yondashuv, innovatsion yondashuv, estetik did.

Zamonaviy libos dizayni raqamli texnologiyalarni faol qo‘llash orqali nafaqat moda va kiyim vazifasini bajaradi, balki badiiy va vizual obraz yaratish imkoniyatlarini kengaytiradi. 3D-modellashtirish, raqamli chizmalar, grafik vositalar va virtual prototiplash orqali dizaynerlar libos loyihalarini yanada aniq va innovatsion shaklda amalga oshiradilar.

Raqamli texnologiyalar bilan ishlash libos loyihasini yaratish jarayonini tezlashtiradi, kreativ tafakkur va eksperimentni rivojlantiradi, shuningdek talabalarni zamonaviy dizayn yondashuvlari bilan tanishtiradi. Rang, shakl, tekstura va materiallarni raqamli vositalar orqali sinab ko‘rish, yangi badiiy qarorlar ishlab chiqish va konseptual g‘oyalarni vizual yechimga aylantirish imkonini beradi.

Ushbu maqolada raqamli texnologiyalar yordamida libos dizaynida badiiy obraz yaratishning nazariy va amaliy asoslari, pedagogik imkoniyatlari va kreativ tafakkur rivojlantirish metodikasi ko‘rib chiqiladi. Shu bilan birga, talabalar va dizaynerlar uchun amaliy tavsiyalar berilib, libos loyihalash jarayonini samarali qilish yo‘llari tahlil qilinadi.

Libos dizaynida raqamli texnologiyalar yordamida badiiy obraz yaratish jarayoni rang, shakl, tekstura, material va kontseptual g‘oyalarni uyg‘unlashtirishni talab qiladi. 3D-modellashtirish, raqamli chizmalar, grafik vositalar va virtual prototiplash dizaynerlarga libos loyihalarini aniq va innovatsion shaklda yaratish imkonini beradi.

Ranglar kombinatsiyasi libosning hissiy ohangini belgilaydi, raqamli vositalar orqali rangni sinab ko‘rish esa libos loyihasini tez va samarali tarzda optimallashtirishga yordam beradi.

Shakl va kompozitsiya raqamli texnologiyalar bilan ishlashda ijodiy eksperimentning markaziy elementi hisoblanadi. Asimmetrik shakllar, geometrik kesmalar, volumetrik elementlar va raqamli animatsiya orqali libosning vizual dramtizmi oshiriladi. Raqamli vositalar yordamida talabalar libos loyihalarini turli perspektivalarda ko‘rib chiqish, o‘zgarishlarni tez kiritish va yangi badiiy qarorlarni sinash imkoniyatiga ega bo‘ladi. Shu bilan birga, shakl va kompozitsiya orqali libos konseptual mazmunni ifodalaydi va tomoshabinga badiiy xabar yetkazadi.

Materiallar va tekstura bilan ishlash raqamli texnologiyalar yordamida ijodiy imkoniyatlarni kengaytiradi. Virtual matolar, teksturalar va rang kombinatsiyalarini sinab ko‘rish orqali talabalar libosning yakuniy ko‘rinishini oldindan vizualizatsiya qiladilar. Shu bilan birga, 3D-modellashtirish va raqamli prototiplash libos loyihalarini aniq o‘lchovlar bilan yaratish, murakkab naqsh va kombinatsiyalarni sinash imkonini beradi. Bu talabalarni eksperiment qilish va kreativ qarorlar ishlab chiqishga rag‘batlantiradi.

Kreativ tafakkur va eksperiment raqamli texnologiyalar bilan ishlash jarayonining markaziy elementi hisoblanadi. Talabalar rang, shakl va tekstura bilan ishlash, raqamli animatsiya va vizual effektlarni qo‘llash orqali ijodiy qarorlar qabul qiladilar. Loyihalash jarayoni talabalarni mustaqil fikrlash, yangi badiiy va vizual yechimlar ishlab chiqishga o‘rgatadi. Shu tariqa, libos dizayni nafaqat kiyim vazifasini bajaradi, balki badiiy va kontseptual mazmunni etkazuvchi vositaga aylanadi.

Kontseptual yondashuv raqamli texnologiyalar yordamida libos loyihalashda muhim rol o‘ynaydi. Har bir libos – bu g‘oya, hissiyot va innovatsion qarashlarning vizual ifodasi. Talabalar loyihalarni yaratishda o‘z shaxsiy qarashlarini ifodalaydilar, rang, shakl va tekstura kombinatsiyalarini raqamli vositalar yordamida uyg‘unlashtirib, badiiy va kontseptual mazmunni vizual shaklga keltiradilar. Kontseptual yondashuv orqali libos dizayni tomoshabinga badiiy va innovatsion xabar yetkazadi, shuningdek, talabalar va dizaynerlarning ijodiy tafakkurini rivojlantiradi.

Pedagogik jihatdan, raqamli texnologiyalardan foydalangan holda libos dizaynini o‘rganish talabalarni kreativ tafakkur va mustaqil ijodiy qarorlar qabul qilishga o‘rgatadi. Talabalar loyihalar orqali rang, shakl, tekstura va raqamli effektlar bilan ishlashni, kontseptual g‘oyani amalga oshirishni va badiiy kompozitsiyani shakllantirishni o‘rganadilar. Shu jarayon orqali ular estetik didini, ijodiy qarashlarini va professional kompetentsiyalarini rivojlantiradilar.

Badiiy va texnologik elementlarni baholash jarayoni ham pedagogik ahamiyatga ega. Talabalar va dizaynerlar o'z ishlarini rang uyg'unligi, shakl va kompozitsiya uyg'unligi, material va tekstura ishlatilishi, raqamli texnologiyalardan foydalangan holda yaratilgan badiiy mazmunning ifodaligi bo'yicha baholaydilar. Baholash jarayoni talabalarni eksperiment qilish va ijodiy qarashlarini takomillashtirishga rag'batlantiradi, shu bilan birga o'z ishlariga mas'uliyat bilan yondashishga o'rgatadi.

Xulosa qilib aytganda, libos dizaynida raqamli texnologiyalar yordamida badiiy obraz yaratish jarayoni rang, shakl, tekstura, material va kontseptual g'oyalarni uyg'unlashtirishni talab qiladi. Kreativ tafakkur, eksperiment va innovatsion texnologiyalar orqali talabalar va dizaynerlar o'z estetik didini rivojlantiradilar, badiiy qarashlarini kengaytiradilar va professional kompetentsiyalarini mustahkamlashadi. Shu bilan birga, raqamli texnologiyalar bilan ishlash libos dizaynida moda va san'at integratsiyasini kuchaytiradi, badiiy va kontseptual obraz yaratish imkoniyatlarini kengaytiradi hamda ijodiy jarayonni boyitadi.

Libos dizaynida raqamli texnologiyalar yordamida badiiy obraz yaratish jarayoni talabalar va dizaynerlarning estetik didi, kreativ tafakkur va badiiy qarashlarini rivojlantirishga xizmat qiladi. Rang, shakl, tekstura, material va kontseptual g'oyalarni raqamli vositalar yordamida uyg'unlashtirish orqali libos nafaqat kiyim vazifasini bajaradi, balki badiiy va kontseptual mazmunni tomoshabinga etkazuvchi vositaga aylanadi.

Eksperiment va innovatsion texnologiyalar – 3D-modellashtirish, raqamli chizmalar, virtual prototiplash – libos loyihalarini boyitadi, yangi vizual va konseptual yechimlarni yaratishga imkon beradi. Shu bilan birga, pedagogik jarayon talabalarni mustaqil fikrlash, ijodiy qarorlar qabul qilish va professional kompetentsiyalarini rivojlantirishga rag'batlantiradi.

Natijada, raqamli texnologiyalar yordamida libos dizayni moda va san'at integratsiyasini kuchaytiradi, badiiy va kontseptual obraz yaratish imkoniyatlarini kengaytiradi, ijodiy jarayonni boyitadi va talabalar hamda dizaynerlarning estetik didi va kreativ tafakkurini mustahkamlaydi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Shavdirov, S. A. (2017). Selection Criteria of Training Methods in Design Fine Arts Lessons. *Eastern European Scientific Journal*, 1, 131–134.
2. Shavdirov, S. (2025). Method of Organization of Classes in Higher Education Institutions Using Flipped Classroom Technology. *AIP Conference Proceedings*, 3268(1), 070035.

3. Karimova, N. (2021). *Integration of National Applied Art into the Educational Process: Pedagogical Approaches*. Tashkent: Uzbekistan State Institute of Art and Culture.
4. Abdullaeva, L. (2021). *Methodology for Assessing Socio-Cultural Competence in Art Education*. Tashkent: Fan va Ta'lim.
5. Rustamova, M. (2022). Innovation in Art Education: Socio-Cultural Competence and Aesthetic Development. *Pedagogical Innovations Journal*, 5, 35–42.
6. Mirzaev, A. (2022). Indicators and Assessment Criteria in Art Education. *Collection of Pedagogical Scientific Articles*, 55–63.
7. Boltanski, L. (2016). *Art, Fashion and Avant-Garde: Experimental Approaches in Design*. Paris: Éditions du Regard.
8. Jones, S. (2019). *Contemporary Fashion and Artistic Expression: Methods and Practices*. London: Bloomsbury Academic.

GLOBAL SCHOLARS
SCIENTIFIC PUBLISHING